

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

quaestio 91. An deprehensus in haeresi non relapsus redire volens, ad
abiurationem & misericordiam sit admittendus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

seruauit Simancas de catho. instir. tit. 16. nu. 5. Huc spectant quae tradit Iulius Ciarus in pract. crim. S. fi. q. 46. in dubio autem.

Fidei iussores quando soluent penam, & cui sit applicandi.

Postremo, si fidei iussor quo tempore debuit reum consignare, non consignet, penam promissam soluet, eaque applicabitur fisco seu officio sanctae Inquisitionis, atq; ita obseruat consuetudo, faciunt tradita per Bart. in l. si quis reum. num. 4. ff. de custo. reorum. quem Angelus & alij sequuntur.

Quo autem tempore fidei iussores incidant in penam promissam, copiose tradit Antonius Gomez tom. 3. varia. resolut. cap. 9. num. 9.

Cetera que in hac causa relaxationis traduntur a nostris iureconsultis fortassis aut nihil aut parum cõferunt ad rem nostram; ideoque libenter omitto.

Q V A E S T I O X C I.

An deprehensus in heresi, non relapsus, redire volens, ad abiurationem & misericordiam sit admittendus.

Nonagesima prima questio est; Vtrum Episcopus & Inquisitor deprehensum in haeretica prauitate, alias non relapsum, si resipiscat, ac resiliat ab errore, debeant admittere ad misericordiam haeresim abiurando, vel tradere brachio seculari animaduersione debita puniendum?

Haeretici penitentes nõ relapsi ad abiurationem admittuntur.

Respondemus quod non est tradendus, nec relinquendus; sed ad misericordiam & abiurationem admittendus, vt patet in c. ad abolendam. §. presentis. extra de haeret. vbi dicitur sic: Presenti nihilominus ordinatione sancimus, vt quicumq; manifeste fuerit in haeresi deprehensus, si clericus est, vel cuiuslibet religionis obumbratione fuscatus, totius ecclesiastici ordinis prerogatiua audeatur; & sic omni officio & beneficio spoliatus ecclesiastico, secularis relinquatur arbitrio potestatis animaduersione debita puniendus; nisi continuo post deprehensionem erroris ad fieri catholice unitatem sponte recurrere, & errorem suum ad arbitrium Episcopi regionis illius publice consenserit abiurare, & satisfactionem congruam exhibere. Laicus autem nisi (prout dictum est) abiurata haeresi, & satisfactione exhibita, confestim ad fidem confugerit orthodoxam, secularis iudicis arbitrio relinquatur.

COM M E N T. C X L.

De materia huius questionis plene differuit Eymericus supra tertia parte, cum ageret de modis processum fidei terminandi: hic vero quasi summam colligens, regulam breuẽ præscribit dicens, Reducentes nõ relapsos admittendos esse ad misericordiam. de qua re plene Zachinus trat. de haeret. cap. 16. & ibi Campegius. Repertorium Inquisitorum verbo, penitentia, & verbo, rediens. Simancas de catho. instir. tit. 47. auctor innotinatus tracta. de forma procedendi contra inquisitos de haeresi, in ru-

brica de redeuntibus, & conuersis. Paulus Grillandus tracta. de haeret. q. 6. & q. 7. & alij.

Redeuntium autem plures sunt species, vt abun- de indicauit supra par. 2. super q. 40. §. haeretici vero penitentes, & seq. vbi docui, quae ad hanc questionem illustrandam spectant.

Plurimum vero refert cognoscere singulos redeuntes, quales sint, quomodo reuertantur: an statim, vel post longum tempus: an sponte ipsi accesserint ad confitendum, vel ab alijs fuerint denuntiati: an sint clerici vel laici: an periti vel ignari: an senes & aetate consistentes; vel contra, pueri vel iuuenes, & imprudentes, aut alij huius generis vel alterius, vt iudices violatae religionis iuxta cuiusque qualitatem penitentiam salutarem imponant; cum mitius sit agendum cum his, qui sponte reuertuntur, quam cum illis qui coacti: mitius cum his qui statim, quam cum illis qui post longum tempus, & similiter de reliquis.

In quo articulo quid sit obseruandum, nemo in genere luculentius præscripsit, quam Guido Fulcodius in consultationibus ad Inquisitores, q. 15. cap. 21. 22. & 23. in haec verba: Quid vero iniungendum sit talibus, diffiniri non potest: quia committitur arbitrio iudicantium: & aliter cum simplicibus est agendum, quam cum prudentibus: aliter cum clericis, quam cum laicis: aliter cum prelatis, quam cum seditis; & omnes circumstantiae sunt notandae de penit. dist. 5. cap. 1.

Quia tamen multi ex simplicitate in haereticismen incidunt, credo multorum simplicitati parcendum, vt non excuset à toto, sed à tanto. §. dist. tanta.

Credo etiam eos, qui fauerunt, vel receperunt sanguine coniunctos, mitius puniendos, sicut dicit lex elegantior. ff. de recepta. l. vlt. quamvis Magister Laurentius dicat contrariũ. argumẽto canon. 27. q. 1. de filia. haec omnia dico, & scribo saluo Fratrum, & aliorum prudentum consilio meliori. haetenus. ille. cetera huc spectantia suis locis copiose tradidimus.

Q V A E S T I O X C I I.

An Episcopus & Inquisitor absoluerè possit ab excommunicatione haeticum penitentem.

Nonagesima secunda questio est: Vtrum Episcopus, & Inquisitor taliter deprehensum in haeretica prauitate, sed post penitentem, & abiurantem, eundem possit absoluerè ab

excommunicationis sententia, qua fuerit innodatus, iuxta c. Ad abolendam. in princ. & c. Excommunicamus. 1. & 2. de haeret.

Respondemus quod sic, vt patet in cap. Vt officium. in princ. de haeret. lib. 6. vbi dicitur sic: Vt officium, & infra: Discretionem uestrae per A postolica scripta mandamus, quatenus ubique in praetata prouincia, simul vel separatim: aut singulariter (prout negotij utilitas suadebit) contra haeticos, credentes, receptatores, fautores, & defensores eorũ: necrõ cõtra infamatos de haeresi, vel suspectos iuxta